कक्षा ८ नेपालीको नमुना प्रश्नपत्र ४

नमुना प्रश्नपत्र

पूर्णाङ्क ५० · २ घण्टा

नाम _____ कक्षा _____ रोल नं. _____ मिति _____ प्राप्ताङ्क _____ / ५०

सबै प्रश्न अनिवार्य छन्। समय: २ घण्टा.

पाठ्यक्रम विकास केन्द्रको विशिष्टीकरण तालिका २०८०, कक्षा ८, नेपाली अनुसार साइन्स प्लेग्राउन्डले तयार पारेको अभ्यास प्रश्नपत्र, आधिकारिक प्रश्नपत्र होइन। तलको QR कोडबाट अनलाइन उत्तर हेरेर आफैँ अङ्क दिन सकिन्छ।

नेपाली, कक्षा ८। विद्यार्थीले उत्तर दिँदा सिर्जनात्मक र मौलिक तरिकाले दिनुपर्ने छ। विकल्प दिइएका प्रश्नमा कुनै एकको मात्र उत्तर लेख्नुहोस्।

शब्दार्थ — २ अङ्क

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द छानी खाली ठाउँमा लेख्नुहोस्: **[२]**

साइत, होमस्टे, भलाकुसारी, पारखी, अपरिहार्य

क. गुण र दोष छुट्याउन जान्ने .....

ख. दिल खोलेर गरिने कुराकानी .....

ग. छोड्न नसकिने, नभई नहुने .....

घ. पाहुनालाई गाउँकै घरमा बास र खाना दिने व्यवस्था .....

शब्द पहिचान — २ अङ्क

२. खाली ठाउँमा मिल्दो शब्द राखी वाक्य पूरा गर्नुहोस्: **[२]**

क. ‘आकाश’ को उस्तै अर्थ दिने शब्द ..... हो। (धर्ती, गगन, बादल)

ख. ‘उन्नति’ को उल्टो अर्थ दिने शब्द ..... हो। (अवनति, प्रगति, विकास)

ग. ‘वीणा’ शब्दको अर्थ ..... हो। (बाहेक, बाजा, धागो)

घ. ‘आँप, केरा, सुन्तला’ को समावेशक शब्द ..... हो। (मसला, फलफूल, तरकारी)

वाक्य रचना — २ अङ्क

३. अर्थ खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस्: **[२]**

सातोपुत्लो जानु, थचक्क

शुद्ध शब्द — २ × ०.५ = १

४. शुद्ध शब्द छानेर लेख्नुहोस्: (०.५ × २ = १)

क. (i) ब्यवस्थापक (ii) व्यवस्थापक (iii) ब्यबस्थापक (iv) व्यबस्थापक

ख. (i) शम्पादक (ii) सन्पादक (iii) सम्पादक (iv) शन्पादक

वाक्य सम्पादन — २ अङ्क

५. दिइएको वाक्यलाई शुद्ध पारी लेख्नुहोस्: **[२]**

मेरी दिदि बिहानै पूस्तक लिएर पुस्तकालय तिर गइन्,

शब्दवर्ग — २ अङ्क

६. गाढा अक्षरमा लेखिएका शब्दको पदवर्ग छुट्याउनुहोस्: **[२]**

दाइ बिस्तारै मिठो गीत **गाउँछन्**।

काल / पक्ष र भाव / अर्थ

२ अङ्क

७. दिइएका धातु र सङ्केतका आधारमा खाली ठाउँ भर्नुहोस्: **[२]**

क. हामी बसपार्क पुग्दा बस ..... । (जा : पूर्ण भूत)

ख. दाइ अर्को महिना घर ..... । (आउ : सामान्य भविष्यत्)

ग. तपाईं यो चिठी हुलाकमा ..... । (हाल् : आज्ञार्थ)

घ. नयाँ वर्षमा सबैको स्वास्थ्य राम्रो ..... । (रह् : इच्छार्थ)

वाक्य परिवर्तन

३ अङ्क

८. दिइएका सङ्केतका आधारमा वाक्य परिवर्तन गर्नुहोस्: **[३]**

क. म बिहान हिँड्न जान्छु। (द्वितीय पुरुष)

ख. शिक्षकले विद्यार्थीलाई कविता पढाउनुभयो। (अप्रेरणार्थक)

ग. किसानद्वारा बारीमा मकै रोपियो। (कर्तृवाच्य)

व्याकरणिक

३ अङ्क

९. दिइएको अनुच्छेद पढी उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

हाम्रो गाउँमा साँझ साँझ प्रौढ कक्षा चल्छ। कक्षामा **हजुरआमालाई** कखरा सिकाउन टोलका दिदीबहिनी पनि भेला हुन्छन्। पहिले उहाँ अनपढ हुनुहुन्थ्यो। अहिले भने आफ्नै नाम लेख्न थाल्नुभएको छ। अब उहाँ पत्रिका पनि पढ्नुहुन्छ। घरमा नातिनातिनाले उहाँलाई सघाउँछन्। पढेपछि उहाँले बैङ्कको कागज आफैँ बुझ्नुभयो। यो सामाजिक काममा गाउँका युवाले पनि हात बटाएका छन्। मनमा चाहना भए पढाइलाई उमेरले छेक्दैन भन्ने कुरा यस कक्षाले देखाएको छ।

क. अनुच्छेदबाट एउटा उपसर्ग र एउटा प्रत्यय लागेर बनेको शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ख. अनुच्छेदबाट एउटा द्वित्व भएर बनेको शब्द र एउटा समस्त शब्द पहिचान गरी लेख्नुहोस्।

ग. गाढा अक्षरमा लेखिएको शब्दको कारक र विभक्ति पहिचान गरी तिनको नाम लेख्नुहोस्।

बोध प्रश्नोत्तर

४ अङ्क

१०. दिइएको गद्यांश पढी सोधिएका प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

पहाडका धेरै गाउँमा मौरीपालन पुरानो चलन हो। यो काम गर्न धेरै जग्गा र पुँजी चाहिँदैन। पहिले मानिस घरको भित्ताको प्वालमा वा काठको मुढामा मौरी राख्थे। अहिले काठका बाकसमा मौरी पालिन्छ। बाकसबाट मह निकाल्दा मौरीको घार भत्किँदैन। मौरीले फूलबाट रस जम्मा गर्छ र त्यसैबाट मह बन्छ। बजारमा महको माग राम्रो छ, त्यसैले केही बाकस राखेर कतिपय किसानले घरको खर्च धानेका छन्। फूल खोज्दै हिँड्दा मौरीको शरीरमा परागकण टाँसिन्छ। त्यही परागकण अर्को फूलमा पुगेपछि बाली निकै राम्रो फल्छ। यसैले मौरी भएका गाउँमा तोरी र फलफूलको उब्जनी बढ्छ। तर बालीमा धेरै विषादी छर्दा मौरी मर्छन्। मौरी जोगाउनु भनेको मह मात्र होइन, खेतीको भविष्य जोगाउनु हो।

क. अहिले मौरी केमा पालिन्छ?

ख. मौरीको शरीरमा टाँसिएको परागकणले बालीलाई के फाइदा गर्छ?

ग. मौरी किन मर्छन्?

घ. किसानले बालीमा विषादी छर्दा के कुरामा ध्यान दिनुपर्छ? आफ्नो विचार लेख्नुहोस्।

बुँदा टिपोट र सारांश

४ अङ्क

११. दिइएको अनुच्छेदबाट चारओटा बुँदा टिपोट गरी शीर्षकसहित एक तृतीयांशमा सारांश लेख्नुहोस्: **[४]**

ओमबहालका बुढा शिल्पकार भाजुलालको एक मात्र छोरो जुजुलाल अचानक रोगले बित्यो। छोरोसँगै आफ्नो सिप पनि लोप हुने पीरले उनी गले। एक दिन एक जना भक्तले श्रीकृष्णको मूर्ति बनाउन लगाए र बैना दिए। भाजुलालले दिनरात ढुङ्गा कुँदे। मूर्ति बनिसकेपछि उनले त्यसमा छोरोकै अनुहार देखे। भक्त मूर्ति लिन आउँदा उनले जति दिए पनि नदिने भने र घरभरिको पैसा जम्मा गरेर बैना फिर्ता गरे। घरमा चामल नभएकाले बुढी र बुहारी रिसाए। मूर्तिमा जुजुलालको अनुहार देखेपछि उनीहरू पनि बेच्नु हुँदैन भन्न थाले। मान्छेको शरीर नासिन्छ, तर कला र प्रेम बाँचिरहन्छन्। त्यसैले त्यो मूर्ति उनको अमर पुत्र बन्यो।

Science Playground, काटुन्जे, भक्तपुर
https://science-playground.com/learn/grade-8-nepali/papers/4

निर्देशित रचना ३ अङ्क

१२. कुनै एक प्रश्नको उत्तर दिनुहोस्: **[३]**

क. दिइएका बुँदाका आधारमा एउटा कथा तयार पारी उपयुक्त शीर्षक दिनुहोस्:
पहाडको बजार — बसमा छुटेको पैसाको झोला — कक्षा आठको तेन्जिङले भेट्टाउनु — घरको गरिबी र मनको द्वन्द्व — झोलाभित्रको ठेगाना — धनीकहाँ फिर्ता — इनाम नलिनु — शिक्षा

ख. 'हाम्रो विद्यालयको वृक्षरोपण' विषयमा एक दिनको दैनिकी तयार पार्नुहोस्।

व्यावहारिक लेखन ३ अङ्क

१३. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[३]**

क. विद्यालय जाने बाटो बर्खामा बिग्रेकाले मर्मत गरिदिन अनुरोध गर्दै वडाध्यक्षका नाममा एउटा निवेदन तयार पार्नुहोस्।

ख. विद्यालयको सरसफाइमा लामो समय काम गर्नुभएका कर्मचारीलाई विद्यालयका तर्फबाट दिइने सम्मान पत्र तयार पार्नुहोस्।

भाव विस्तार वा व्याख्या ३ अङ्क

१४. कुनै एकको भाव विस्तार गर्नुहोस्: **[३]**

क. हामीले खाने प्रत्येक गाँसमा रगत छ सहिदको।

ख. मानवका आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, नागरिक र राजनीतिक अधिकार हुन्छन्।

अतिसङ्क्षिप्त उत्तर ४ अङ्क

१५. 'साकार सपना' कथामा पौवागढीको लडाइँको प्रसङ्ग सम्झेर सोधिएका प्रश्नको एक दुई वाक्यमा उत्तर लेख्नुहोस्: **[४]**

क. गढीनजिक पुगेको अङ्ग्रेज फौज किन निस्फिक्री भयो?

ख. अङ्ग्रेज सेनाले सबै हतियार किन झिक्न पाएन?

ग. वंशु गुरुङले अर्नालाई के गरेर छोडे?

घ. यस प्रसङ्गले कथाको कुन मूल सन्देश देखाउँछ?

लामो उत्तर ५ अङ्क

१६. कुनै एक प्रश्नको उत्तर लेख्नुहोस्: **[५]**

क. 'नेपालको वैदेशिक व्यापार' प्रबन्धका आधारमा कच्चा वस्तु बेच्नुभन्दा तयारी वस्तु निर्यात गर्नु देशका लागि किन राम्रो हुन्छ, तर्कसहित प्रस्ट पार्नुहोस्।

ख. 'प्यारो प्रकृति' कविताका आधारमा मानिसले प्रकृतिबाट कसरी लाभ लिनुपर्छ, 'दोहन' को विम्बसहित विश्लेषण गर्नुहोस्।

निबन्ध लेखन ५ अङ्क

१७. कुनै एक शीर्षकमा १२५ शब्द नघटाई निबन्ध लेख्नुहोस्: **[५]**

क. मैले गरेको पहिलो यात्रा

ख. खेलकुदको महत्त्व

ग. नेपालका चाडपर्व